

Mūsų LIETUVA

MŪSU LIETUVA
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES LAIKRAŠTIS

Jornal Lituanos «NOSSA LITUANIA»

DIRETOR PROPRIETARIO RESPONSÁVEL:
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

ADRESAS:

Avenida Zelina, 706 — Caixa Postal 371
SÃO PAULO

Atskiro numerio kaina Cr.\$ 2,00

NR. 100 (22)

SÃO PAULO — BRASIL, 1951 M. GEGUZES MĒN. MAIO 26 D.

IV METAI

KOREJOS KARAS

Maždaug prieš vieną savaitę komunistų didžiosios pavaros ofenzyvos antroji fazė taip pat baigėsi, kaip ir pirmoji, dideliu komunistų aukų skaičiumi ir visiškai amerikiečių laimėjimu. Antrą sykį per pastarąjį mėnesį komunistai buvo prisiartinę prie Korejos sostinės Seulo, bet kurios ne įstengė paimti.

Kiniečių komunistų savižudisčių atakų rezultatai pasibai sėtinai dideli: skaičiuojama vien tik amerikiečių II-osios divizijos fronte, kurią komunistai žūt būt norėjo sunaikinti, žuvo apie 40.000 kiniečių karių. Amerikiečių karo aukų skaičius pagal paskutinį krašto apsaugos departamento pranešimą sudaro 62.892 asmenys iš kurių, 11.001 - užmužtų, 42.215 - sužeistų, dingusių be žinios - 9.562, be laisvių - 117. Iš šiuos skaičius dar nėra priskaitytos dabartinės kiniečių ofenzyvos aukos.

Kaip ir po pirmosios ofenzyvos taip ir dabar komunistų puolamosios jėgos, nuleidusios daug kraujo, traukia: si vėl iš užimtųjų vietovių į priaurę anapus 38 paralelės ribų. UNO kariuomenės šarvuotosios dalys ir pėstininkai vykdo persekiojimo veiksmus išsitraukiančių komunistų kariuomenės dalinių.

II-oji amerikiečių divizija vėl atsikėmė Hangyge vietovę prie Chunchon. Kitos kariuomenės dalys užėmė miestą Changong, svarbų geležinkelio punktą Shangay, ir turkų brigada atžygiavo iki 8 km. nuo šiaurės Korejos sienos prie upės Imjin. Iš kur komunistai buvo pradėję savo ofenzyvą. 8-osios armijos gegužės 23 d. pranešimas pasakė, kad UNO kariuomenė pradėjo kontraofenzyvą visame Korejos fronte. Tos kontraofenzyvos įtakoje kiniečiai vykdo ribotus pasitraukimo veiksmus. Tuo tarpu dar nėra tikslų žinių apie tolimesnę šio puolimo eigį.

5-osios JAV oro armijos lėktuvai intensyviai ir be perstojo puola ir naikina visas komunistų susisiekimo ir tiekimo linijas Korejos šiaurėje. Bendrieji komunistų nuostoliai per šią antrą ofenzyvą yra skaičiuojami iki 80.000 aukų.

8-osios amerikiečių armijos vadas gen. van Fleet, kuris dar tik nasenai paėmė šios armijos valdymą, buvo pakeltas viena generolo žvaigždute aukščiau. Tas įvykis yra siejamas su paskutiniais 8 armijos pasisėkimais prieš komunistų ofenzyvą.

Ofenzyvos metu taipgi buvo išbandytas naujas ginklas karo lauke. Nors dar nėra nuskelbta aiškesnių davinų, kadangi naujasis ginklas yra laikomas dar paslapy, bet galima spėti, kad tai yra naujas ir labai galingas liapsnosvaids. Kai šis liapsnosvai

dis buvo pirmą kartą bandymo tikslu panaudotas prieš vieną grupę puoliančių kiniečių nenurodytoje Korejos fronto vietoje, liepsnos pasiekusios iki 100 metrų spinduliu. Po trumpo veikimo paliestųjų priešų karių nelikę jokio ženklo.

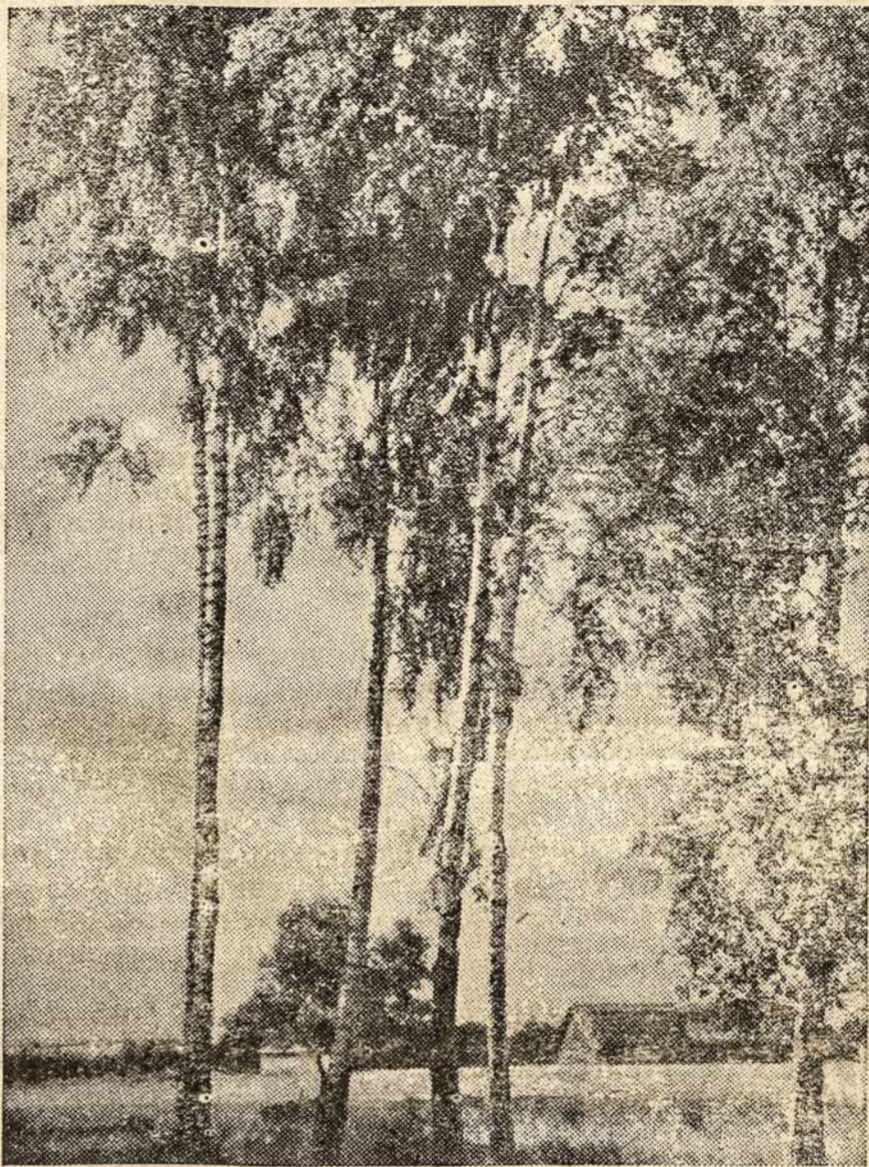
Kiniečių komunistų ofenzyvos sužlugimas didina JAV atsakingųjų politikos žir karo vadu viltis, kad dar galėtų būti pasiektas taikingas susitarimas su kiniečiais Korejeje. Ta prasme išsireiškė gen. Omar Bradley, darydamas savo paliudijimus prieš senato komisijas. Jis pareiškė, kad gal kiniečiai po didelių aukų karo lauke sutiks su UNO taikos pasiūlymais.

Dabartiniu metu komunistų nuostoliai palyginus su amerikiečių yra kaip 36 prieš 1. Ir jei Kinija turi sumobilizavusi du milijonų kareivių, bet visgi negali karo vesti ilgą laiką su tokia aukų skaičiumi pagal Maskvos įsakymus. Arba Maskva turės patį karo įsikšti, arba Kinija išeiti iš karo.

GANDAI APIE TAIKA

Yra gandų, kad rusai per vieną neutralią valtybę, spėjama Švediją, siūlo sustabdyti mūšius Korejoje atstatant padėtį buvusią prieš birželio 25 d. 1950. Viena iš taikos sąlygų esanti, kad UNO atitrauktų savo kariuomenę iš Korejos. Oficialiai ši žinia nėra patvirtinta.

Vašingtono oficialūs šaltiniai, kaip matyti iš jų pareiš

Grazus Laisvos Lietuvos beržynėlis

kimu, turi vilties, kad Korejos karas nebus išplėstas į kitus kraštus, ir net esą gali mylių sustabdyti mūšius.

Pranešimai yra labai bendro pobūdžio. Amerikoniai tikisi, kad kiniečiai pamatę savo pastangų beprasmiškumą ir aukų didumą, prasys taikos.

mis pervažiavo klajojantis cirkas, kuris vežėsi su savimi nemaža plėšrių žvėrių. Daug žmonių, kaip ir paprastai tokiais atvejais, lydėjo cirką vežimus pravažiuojančius gatvėmis. Vienas 17 metų jaunuolis prisitartinęs prie vienos meškos narvo bandė paglostyti jos kailį, bet meška visai nedraugiškai griebė savo iltimis jaunuolio ranką ir sunkiai sužeide. Greitoji pagalba nuvežė jaunuolį į pirmosios pagalbos punktą.

— 22 milijonus dolerių pas kolas iš Amerikos gauna Rio Grande do Sul estadas elektrifikacijos reikalams.

— Sulig naujo susitarimo už prekių transportą iš Amerikos reikės apmokėti doleriais. Lig šiol buvo apmokama kruzeirais.

— Pietų Amerikai š. Amerika paskyrė 40 milijonų dolerių.

Anglija nusileido.

Anglijos vyriausybė pranešė, kad ji sutinkanti dėtis su Persijos vyriausybė dėl ži b lo ir pripažįsta žibalo kompanijos nacionalizavimą. Anglija tikisi, kad jos teisėti reikalai bus apsaugoti ir taip pat skaitysis vyriausybė su kompanijos teisėmis, bei jėtu kapitalu.

— Persijos vyriausybė pa-

BRAZILIJOS ŽINIOS

Dr. Laureano

Dr. Napaleo Laureano, kuris serga limfų takų vėžiu, sveikatos stovis paskutinių dienų laikotarpiu labai pablogėjo. Beturima mažai vilčių, kad pasisėktų dar ilgesnį laiką išsaugoti šio narsaus žmogaus gyvybę, kurio vardą šiandien mini visa Brazilijos spauda diena iš dienos.

Kai šis daktaras prieš porą mėnesių grįžo iš JAV su vėžio specialistų nustatytu 30 dienų gyvenimo terminu, pasiryžo savo iš anksto suskaičiuotas gyvenimo dienas pašvęsti kovai prieš vėžio ligą. Buvo pradėta didelė akcija prieš vėžio ligą, kurios pirmas tikslas isteigti didelę vėžio ligoninę gimtajame daktaro Laureano Paraibos mieste.

Dr. Laureano ligai gydyti pirmą sykį Brazilijoje buvo pavartotas naujas vaistas Krebiosen, kurį išrado JAV juoslavas pabėgėlis dr. Durovič

Šis vaistas yra davęs nepaprastų rezultatų JAV, kur keletas asmenų yra net visai išgiję.

Krebioseno panaudojimas prieš dr. Laureano ligą nors ir atnešė tam tikrų pagerėjimų, bet kaip atrodo neįstengs jį išgydyti iš šios baisiosios ligos.

1.000 kr. banknotai

Santa Catarinos estade Tai os savivaldybėje policija suėkė falsikuotų 1.000 kruzeirų banknotų padirbėjus. Nemažas padirbtų banknotų skaičius jau buvo paleistas į apyvartą Itajai ir kituose apylinkės miesteliuose.

Padirbimas buvo gana gerai pavykęs ir buvo galima atpažinti tik iš žodžio «pagarai», ant kurio nebuvo uždėtas kirčio ženklas.

NEDRAUGIŠKA MEŠKA

Nesenai São Paulo gatvė-

Lietuviai Pasaulyje...

J.A.V.

Lietuvių Bendruomenės organizavimas jau kaip reikiant pajudėjo. Po balandžio 7 d. įvykusio pasitarimo, kuriame dalyvavo ALT vykd. komitetas drauge su Illinois Lietuvių Bendruomenės valdyba ir kuriame buvo teigiamai pasisakyta dėl tokio organizavimo, balandžio 10 d. "Naujieji" būste buvo tuo reikalu sušauktas platesnis pasitarimas. Jame dalyvavo ALT komiteto nariai, pirm. L. Šimutis, vicepirm. A. Olis ir sekr. dr. P. Grigaitis, taip pat LT B-nės c. valdyba, PLB klausimui tirti studijų komisija, prie kurios dar prisidėjo L. Profesorių D-jos valdyba, būtent - K. Kleiva, dr. P. Mačiulis, prof. Dirmantas, adv. Lapinskas, prof. Gylis, kun. Vaškas, prof. Meškauskas, A. Repšys, prof. K. Žalkauskas, Vilkaitis, M. Gudelis, dr. Dran gelis, dr. Paplėnas.

Šimutiui referavus bendruomenės reikalą ir paskutinius susitarimus, nė vienas posėdžio dalyvis nepasisakė iš esmės prieš jos steigimą. Tuo būdu buvo nuspręsta sudaryti LOK'ą. Į jį buvo išrinkti: K. Kleiva, prof. Žalkauskas, adv. Lapinskas ir J. Vilkaitis. Į LOK'ą savo atstovus po suvažiavimo taip pat paskyrė rytinėse valstybėse gyvenantys lietuviai. Į suvažiavimą New Yorke buvo deleguotas L. Šimutis.

JAV-LB steigsis apjungti visus JAV lietuvius ir veiks pagal VLIK'o patvirtintą PLB statutą. Svarbiausias jos tikslas - rūpintis lietuvių kultūros ugdymu, lietuviybės išlaikymu, švietimu etc. Ji visomis pastangomis remis VLIK ir A.T. ALT ir toliau lieka politinė organizacija, besirūpinanti Lietuvos laisvinimo reikalais. Taip pat šio orga-

nizavimosi neličiamas nei BALFas, nei veikiančios JAV liet. organizacijos. Tai dar vienas labai svarbus žingsnis į praktiškai organizuotą vienybę. Už bendruomenės organizavimą teigiamai pasisakė ne tik minimoji tremtinių konferencija, bet taip pat ir svarbieji Amerikos lietuvių spaudos organai.

Tuo būdu jau visų kraštų lietuviai, vieni daugiau kiti mažiau, yra įsijungę į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės organizaciją, kiek neaiškumų dar kelia Brazilijos lietuviai.

KANADA

- Toronto kardinolas J. C. Mc-Gutgan priėmė Toronto lietuvių katalikų bažnyčiai statyti fondo valdybą.

Užtrukusiam apie porą valandų pasikalbėjime kardinolas lietuvių parapijai pažadėjo laikinai duoti didesnę bažnyčią sekmadienių pamaldoms, o taip pat reguliariai per tam tikrą laiką naudotis didesne sale.

Kardinolas yra labai susirūpinęs Toronto lietuviais ir, bažnyčios statymo tvėju, pažadėjo finansinę paramą.

- Kun. Kubiliui, su Montre alio arkivyskupu Leger bei aukštais miesto pareigūnais išsikalbėjus apie lietuviškos kolonijos steigimą, buvo gautas priarimas. Jie pasižadėjo suteikti kolonijos steigimui ir reikalingą paskolą.

Numatoma nupirkti didelis sklypas žemės, kuriamė tilptų lietuvių bažnyčia, mokykla bei apie trys simtai gyvenamųjų namų. Namai būtų prieinami lengvomis išsimokėjimo sąlygomis.

Tuo būdu būtų įsteigta grynai lietuviška kolonija Kanadoje.

- Chemikas P. Kvedaras,

praeitą vasarą atvykęs iš Argentinos, Toronte gavo darbą brangiųjų metalų rafinavimo įmonėje, ir šiomis dienomis jis pakeltas įmonės vedėjo padėjėju.

- Kanados lietuvių tarpe paskutiniu laiku pasitaiko didesnių susirgimų, kaip tai skrandžio, plaučių ar net protinių negalavimų. Manoma, kad to priežastimi yra netoli moje praeityje lietuvių išken tėti tremtyje medžiaginiai ir dvasiniai vargai.

- Operos solistė E. Karde lienė dabar gyvenanti Kanadoje, mini 20 metų savo profesinio darbo sukaktį. Balandžio 1 d. Montrealy įvyko jos dainų koncertas.

- V. Ignaitis, prieš porą metų atvykęs Kanadon, kaip čiuožėjas atkreipė kanadiečių dėmesį. Pastarieji jį neseniai pakvietė dailaus čiuožimo instruktoriumi. V. Ignaitis instruktoriauja Brentorde. Ontario provincijoje.

Europa

Rita Garbačiauskaitė prie Zuricho Politechnikumo baigė gimnastikos ir sporto kursus ir mano dirbti toje srityje.

- Romoje studijuoja Stasys Šimkus, gimęs 1914 m. Škotijoje, angliakasių šeimoje. Sulaukęs 19 metų su savo tėveliu pradėjo eiti į kasvklas ir ten išdirbo 13 m. Vėliau aktyviai reiškėsi politiniame gyvenime ir 7 metais buvo gimtojo miesto tarybos nariu. Dabar Gregorianumo Universitete Romoje studijuoja teologiją ir už poros metų gaus kunigystės šventimus. Tapęs kunigu tikisi dirbti tarp Škotijos lietuvių. Šimkų šeima namuose kalbėjo tik lietuviškai.

- Vokietijoje mirė Lietuvos kariuomenės pulkininkas A. Uspenskis, keliuose laikraščiuose daug rašęs atsiminimų iš Lietuvos nepriklausomybės laikų.

LIETUVIŲ AKTYVISTŲ FRONTAS

Lietuvių Aktyvistų Frontas kuris 1940-41 metais vadovavo Lietuvos rezistencijai, pravedė 1941 m. birželio mėn 23 d. sukilimą prieš sovietinį okupantą. pastatė Laikinąją Lietuvos vyriausybę ir kuris, vokiškajam okupantui nušalinus laikinąją vyriausybę perėję į pagrindį iki šios dienos aktyviai dalyvavo Lietuvos laisvinimo organizavime ir kovoje. Lietuvių Aktyvistų Fronto vyriausio štabo nutarimu į tremtyje vedamą Lietuvos išlaisvinimo kovą išėjo kaip vieša organizacija.

LAF vadovybę sudaro: L. Prapuolenis - štabo viršininkas, P. Zukauskas - organizacinio skyriaus viršininkas, J. Kęstutis - operatyvinio skyriaus viršininkas ir kiti, LAF vyriausio štabo nariai. LAF vyriausio štabo būstinė Vokietijoje, Pfullingen (14b) Linden str. 5.

- Anglijoje įvyko pirmoji dainų šventė, joje dalyvavo jungtinis Londono lietuvių choras ir atskirų vienių chorai.

- Skulptorius Antanas Močys, sekmingai tęsias studijas Paryžiuje, pakviestas dalyvauti Nepriklausomųjų Dailininkų Sąjungos Paryžiuje ruošiamoje parodoje.

Australija

Leonas Urbonas kovo mėn. 14 d. iš Melbourne, laivu Castel Bianco, laisvu noru, išplaukė atgal į Vokietiją. Jis yra 26 m. amžiaus, meno mo-

kyklos studentas. Leonas Urbonas išdirbo prie cukrinių švendrių kirtimo apie 3 metus. Jis norėjo atsikviesti į Australiją savo sužadėtinei, tačiau jos sužadėtinei, sergančiai džiova, nebuvo leista į čia atvykti. Kelionės išlaidas atgal į Vokietiją pažadėjo apmokėti IRO.

- Australijoje leidžiama Europos ateiviams, atlikus darbo sutartis, perėjus Australijos universitetuose papildomą kursą, dirbti savo specialybėje.

- Aleksandras Danta, buvęs Lietuvos finansų viceministeris, dabar gyvena Boneg viloj, Australijoje. Prieš kelis mėnesius neatsargaus motoklikto suvažinėtas, ilgai gulėjo ligoninėje.

«Amerikos Balsas» Leidinys

Teko patirti kad Amerikos Balsas išleidžia iliustruotą leidinį, kur yra informacijos lietuvių kalba, apie Amerikos Balso programas, transliacijų laiką ir bangas. Tas leidinys reikalaujantiems siuntinėjamas nemokamai.

Panašūs leidiniai yra ir vokiečių bei ispanų kalbomis. Tad patartina nurodyti, kuria kalba pageidaujamas leidinys. Tą leidinį gausit (galima rašyti ir lietuviškai) pasiuntę laišką tokiu adresu: Voice of America New York 19 N. Y.

Taip pat prašome siųsti tuopačiu adresu ir savo pageidavimus ir pastabas dėl lietuviškų transliacijų.

- V. Kriščiūnas, žymus futbolininkas, iš Kolumbijos grįžo Argentinon.

A. V.

PAVERGTOJE LIETUVOJE...

Kad ir kaip stengdamiesi nuslėpti tikrovę ir viską pavaizduoti pačiomis gražiausiomis spalvomis, betgi neįstengė nuslėpti kartkartėmis išeinančios į viršų ir antrosios medalio pusės. Lietuviai rodė ir teberodo okupantams didelį atsparumą. Komunistai visose srityse patiria nepaprastai daug sunkumų. Pvz. profesinių sąjungų 3 pilnatis tarybos suvažiavime paaiškėjo, kad butų statybos tempas neatitinka pramonės tempo. Nors LTSR išleido per 4 metus 35 mil. rublių, bet technikinis saugumas ir pramonės sanitarija vis tiek nepakankama. Toks šiaulių fabrikas «Elnias», Kauno automobilių remonto fabrikas, Vilniaus alaus bravoras «Tauras», Klaipėdos faneros fabrikas ir visa eilė kitų, Maticino žodžiais tariant, visai nesirūpina sanitarinių sąlygų pagerinimu. O kokios jos yra bolševikiškoj santvarkoj, nė aiškinti nereikia.

Pristeigta naujų ligoninių ir patariamųjų punktų, bet net ir patys bolševikai pripažįsta, kad ne visos jos veikia gerai. Prof. sąjungų medicinos komitetas bolševikams taip pat veikė blogai.

Daug rasta įvairių trūkumų net pačioj komunistinėj propagandoj, tarp įvairių fabrikų ir įmonių. Geležinkelininkų profesinės sąjungos pirmininkas rusas Staričenkovas pranešė, kad kasmet asignuojama 10 mil. rublių namų statybai ir remontui, be to, po 2 mil. - motinų ir vaikų apsaugai, bet tos lėšos sunaudojamos netiksliai, atseit, ne tiems reikalingam. Pačios profesinės sąjungos toli gražu neišvystė masinio sporto, kaip kad joms buvo skirta. Komunistai konstatuoja, kad ypač sporto srity atsilikęs sodžius, savchozai ir MMS stotys. Todėl po tų visų rėkiančių trūkumų net ir pats suvažiavimas priėmė gudriai komunistiškai suredaguotą rezoliuciją «apie reikalą pagerinti darbininko gyvenimo, darbo ir sveikatos apsaugos sąlygas».

Lietuvos geležinkelininkų vardu įsipareigo-

ta pakrauti «virš plano» 1.500 vagonų medžių ir pagreitinti vieno vagono pakrovimo darbą 3 val. nei nustatyta norma. Už «pasižymėjimą» Lietuvos kelių gen. direktorius K. Kozuchovskis ir mašinistai Ivaškevičius ir Savickas apdovanoti Sov. Sąjungos pereinama randa vėliava.

Kai Melnikaitės vando fabrikas, kaip ir daugelis kitų, pradėjo leisti į apyvartą blogus gaminius, partija nusprendė: Melnikaitės vando fabrikas negali duoti blogų gaminių. Todėl tučtuojau buvo paskirti reikalingi prižiūrėtojai, kad pastebėti trūkumai būtų pašalinti. Lietuvoje net ir vaikai gavo pasirašyti garsiuosius Stokholme «taikos» reikalų atsišaukimus Drauge ta proga išspausta, kad tarnautojai stotų į visokias varžybas, sugalvotas neinančiam darbui paspartinti. Vilniuje net ir šeiminkės nebuvo pamirštos: namų valdytojai surinko ir jas pasirašyti, ne tik vaikus per 16 metų amžiaus.

Komunistinis krašte neina kaip reikiant ir gana. Kad jį pavyktų pavaryti į priekį, sugalvotas naujas pramanas - ir MT stotys aprūpintos politiniais skyriais ir jų vadovais. Juose įvesti moterų darbo poskyriai, kuriems yra pavesta tvarkyti kolchozų moterų tarybų darbą. Tada Sniečkus pasigyrė, kad jau ir moterys aktyviai įsijungė į politinį darbą. Per 3000 moterų yra kolchozų pirmininkės, traktoristės etc. Komjaunuolių orja tokiomis priemonėmis esanti išauginta iki 60.000 asmenų.

«Sov. Litva» N. 173 rašo, jog iš lietuvių laiško Stalinui paaiškėjo, kad apie 100.000 karo dalyvių vyrų ir moterų apdovanoti įvairiais Sovietų Sąjungos ordinais ir medaliais, o 15 suteikta Sov. Sąjungos didvyrio vardas. Taigi, gyventojai neturi ko valgyti, turi gyventi pusbadžiu, o okupantai vietoj duonos jiems kiša visokius medalius su pasižymėjimo ženklais, kuriais daugelis kratoši, kaip kad nacių laikais jiems vietoj duonos siūlytais įvairiais «atžymėjimais» Gi kolchozų «moterų tarybos» kaip paaiškėjo iš Vilkijos sekretorės Čeponienės pranešimo, «surikiuoja visas kolchozinkės darbams ir išvysto socialistines lenktynes». Atseit, atlieka Kudirkos aprašytų rusiškųjų «akamonų» pareigas, kartu gyventojus šnipinédamos. Premijas skiria tik komunistams, kaip kad pvz. «lietuvei» Jagello, kuri gavo iš valstybės 20.000 rublių vaikams auklėti ir dabar kas

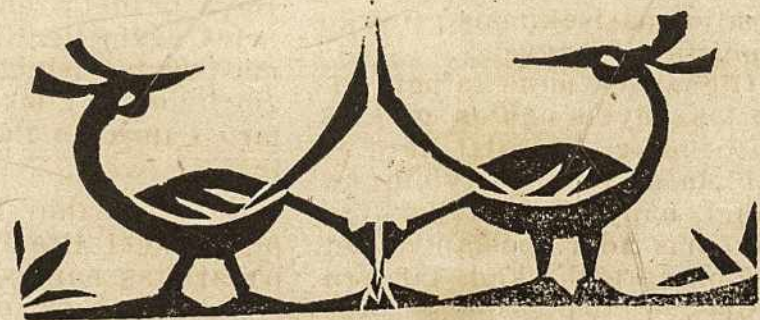
mėnuo gauna po 300 rublių.

Sovietų oficialiais duomenimis, Lietuvos tekstilės pramonė per 60% dirba moterų. Apie 600 brigadų taip pat vadovauja moterys. Kur nevadovaus, jei vyrai arba žuvo per karą, arba «savanoriškai» išvyko prisidėti prie didžiųjų statybų Kotloj, N. Žemėj, Sibire etc. Komunistai gerai organizuotomis laiko Šiaulių rajono moteris, užtat nepakenčiama padėtis Vilniaus, Alytaus, Lazdijų rajonuose, kur į moterų auklėjimo darbą (iš tikro komunistinimą) nekreipjama jokio dėmesio, prispajįsta patys komunistai. Todėl «reikia padėti moterims greičiausiai nusikratyti senų buožinių pažiūrų ir kat. dvasiškijos įtakos», šaukia burliokų «Sov. Litva»

Gyd. Purtokaitė moterų «aktyvisčių» sambūry nupiešė amerikiečių «agresyvią politiką» ir ragino visas jėgas skirti sovietinei tėvynei stiprinti, gi Telšių «Kalnėnų» kolchozinkės pasižadėjo iš kiekvienos veislinės kiaulės išauginti po 26 paršiukus. Ką reikės daryti, jei kiaulės po tiek paršiukų neatsives, pranešime nepasakyta. Matyt, laikomasi principo: jei jau tiek užplanuota ir dar pasižadėta, tai mažiau net ir kiaulės komunistinėj santvarkoje tenedrįsta alsivesti...

Iš 9.000 studentų, pačių bolševikų skelbiama mis žiniomis, daugiau kai pusė - moterys. Jų daugiau kaip pusė yra taip pat seminarisčių, iš visu geležinkeliių transporto darbininkų 40% yra moterų, mokytojų 61%, gydytojų 70% etc.

Seniau Hitleris su Musoliniu ir dar vienam kitam krašte jų sekėjai save tituluodavo «vadų» varda, dabar iš «Sov. Litva» Nr. 165 paaiški, kad netoli nuo jų šiuo atveju bėgęs ir Stalinas: jis vadinamas «tautų vadu» Taigi, vadizmas neišnyko.

Sovietų Milijonieriai...

Sovietų valstybės banko seife Maskvoje, gali slaptai kurti. Tai rūpestingai veidama sovietų milijonierių kartoteka. Nebe paslaptis, kad šiandien sovietų rojuje esama keletas šimtų asmenų, valstybininkų, mokslininkų, karių bei menininkų, kurie prabanginiai gyvena vilose, panašiose į Vakarų Europos piliis, plauko privačiais motor laiviais, skraido lėktuvais... Dažnai vyksta medžioti, žuvalti, slidinėti. Jie valgo kaviarą, geria šampaną. Lėbauja. Bet... kas jie būtų, kaip jie šėtoniškąjį režimą belepintų, gali būti kiekvieną aki mirksni sunaikinti kaip muži kėliai. Mat, jie visi gyvena auksiniame narve, iš kurio vienintelis išėjimas, anga — Sibiras.

Caro Milijonierius
Riabušinsky

Vos prieš ketvirtį šimtmečio «prabangos» ir «milijonieriaus» sąvokos bolševizmo imperijoje buvo lygūs mirties sprendimui. 1917 m. Leninas vienu plunksnos brūkštelėjimu panaikino privačią nuosavybę. Tas įstatymas kuo žiauriausiai palietė dvarininkus ir fabrikantus, bankininkus ir aukštesnius karistus, trumpai, visus, kurie nors šiek tiek turėjo buočių kvapo. Šimtai tūkstančių virto elgetomis. Petrapiilio milijonierius Riabušinsky vieną naktį parduoda paskutinę savo mantą senų daiktų prekybos vietėje ir perkasi gabalą duonos. Paskui jis užsidaro neku rentame kambaryje. Pro šali žygiuoja jūrininkai, kareiviai ir darbininkai su sriubos indais ir gabalais duonos pašašios į molį, iš liaudies virtuvės. Kartus pavydas milijonieriaus širdyje. Tačiau jis kažko laukia. Pasaulis pražuvo. Jis nežino, kas bus toliau. Niekas nežino. Kažkas naujo turės būti. Ir kažkas nauja jau vyksta...

Aukštoji sovietų kasta

Šiandien, po 33 metų, tam tikri ruseliai savo «darbo žmonių» vardu gyvena prabangiai, apie ką 1917 m. milijonieriai negalėjo nė svajoti. Tiesa, Leninas privačią nuosavybę panaikino, tačiau Stalinas, jo įpėdinis, suprato, jog žmonių noro turėti kokia nors nuosavybę neįmanoma išrauti. Iš pradžių Stalinas nusileido aukščiausiai «sovietų klasei» — valstybininkams, kariams, mokslininkams ir menininkams. Paskui į Rusiją įsibrovė Hitlerio armijos ir grūmoju ties Maskvos vartais. Didžiausio pavojaus metu Stalinas nusprendė griebtis paskutiniosios priemonės: jis paskelbė patriotinį karą. Tuo jis bandė prikelti senosios Rusijos dvasią. Titulai, ordonai; paauskuotosios uniformos vėl atgijo. Automatiškai pradėjo kilti garbės bei rangų — tam tikros pompos ir pro pagandos reikalas. Kas iki šio laiko tik revoliucijos pelenose ruseno, dabar skaisčiausia liepsna suliepsnojo. Bolševiku arenoje pasirodė pirmieji sovietų milijonieriai. Titulai blizgučiai tarpai, prabanga, limuzinai, brangūs kailiai ir meilužės tapo būtinais si, oficialiausi aukštosios kas tos atributais.

Slaptoji čekių knygutė

Tačiau ir čia turėjo būti šioks skirtumas. Kapitalas sovietuose negalėjo būti pateisinamas privačiuose

sluoksniuose. Naujieji milijonieriai priklauso arba valstybės tarnybai, arba jie yra laisvųjų profesijų nariai. Stalino 200.000 rublių premija paprastai skiriama už nepaprastus pasidarymus technikos, mokslo, literatūros bei plastikos srityse. Milžiniški honorarai išmokami visiškai oficialiai.

Poetai, išradėjai ir kt. gauda na tam tikrą nuolatinį procentą iš savo kūrinių. Tačiau finansinę galią vainikuoja turėjimas čekių knygos Maskvos valstybiniame banke. Tuo tarpu apie 80 asmenų teturi tokias knygas. Jie gyvena be jokių oficialių pajamų. Tačiau jie gali bet kuriuo dienos ar nakties metu pasiimti iš banko reikiamą sumą pinigų. Tie asmenys yra maršalai, politbiuro nariai, valstybinių paslapčių laikytojai, visi, kurie kuria nors sovietine privilegija naudojasi. Visiems jiems taikoma viena ir ta pati sąlyga: jų darbas privalo tarnauti tik bolševizmui. Už tai, ir tik už tai jiems mokama milijonai.

Bet ką šie milijonieriai daro su savo pinigais? Juk sovietuose paveldėjimo teisės nėra. Jie tuos pinigus pralėbauja! Pagaliau ką jie su jais kita galėtų daryti? Ir Dieve saugok, jei tulas milijonierius bandytų savo pinigus investuoti užsienyje ar ryžtųsi įsigyti užsienio viba! Toks neišmanėlis vargiai spėtu atsisveikinti su savo vila prie Judojų jūrų, su savo miegamuoju kaviaru bei svežiomis citrinomis iš Georgijos...

Žinoma, toks milijonierius bandytų atsiprašyti ir traukiniu išvyktų į... Sibirą.

«Draugas»

TONKINAS

Prancūzų valdomoji Indokinija sudaro trijų valstybių sąjungą, kuriai priklauso Jambozjos ir Laos karalystės ir Vietnamo respublika. Vietnamyje jau ketvirtį metų kaip eina kova prieš komunistus, kurie tą respubliką nori jėga užvaldyti ir sukomunistinę vadinti ją Vietnamu.

Vietnamis susideda iš trijų valstijų (estadų), kurie vadinasi Annam'as, Kočinčina (Co chinchina) ir Tonkin'as.

Tonkin'o valstijoje kovai prieš komunizmą vadovauja dvi teokratinės, autonominės apygardos, Phatdiemo ir Buichų katalikiškos vyskupijos. Šiedvi apygardos dar XVI šimtmečiu buvo portugalų atverstos į katalikų tikėjimą, o jų gyventojai, kurių priskaiama apie 2 milijonų, yra katalikai ir budistai. Pragyvena jie iš ryžių auginimo Raudonosios upės (Song koi) žemumose, kuri įteka į Kinijos jūrą.

Vyriausia tų dviejų vyskupijų valdžia yra Phatdiemo vyskupo rankose, kuris yra mosenjoras Le Huu Tu, trapištų vienuolis 54 metų, o jo valdinys, Buich vyskupas, vadinasi Pham Ngoc Chi, ir turi 41 metų amžiaus. Tų dviejų vyskupijų ginkluotu pajėgų vyriausias vadas yra vys-

kupas Le Huu Tu, yra vienintelis dvasiškis, po popiežiaus, kuris turi savo kariuomenę. Jis komanduoja 7 batalionus, kuriuose priskaitoma apie 8000 kareivių ir milicijos, kurių dalis stovyklauja netoli Phu-Nat'o katedros. Ten pat yra ir amunicijos fabrikas.

Nors buvęs pirmasis Vietnamio respublikos prezidentas Ho Chi Minh, kuris dabar tapo komunistų vadu, vyskupą Le Huu Tu, paskyrė «vyriausiuoju patarėju», mosenjoras Le Huu Tu pareiškė savo ištikimybę dabartiniam Vietnamio valdovui Bao Dai, tuoj po 1945 m. revoliucijos.

Vyskupas Le Huu Tu veikia kaip nepriklausomas valdovas, iki šiol sugebėdamas išlaikyti savo abidvi valstybes laisvas tiek nuo savo respublikos, tiek nuo komunistų, o taip pat nuo prancūzų įsikišimo.

Tuo pačiu metu, kai visa Raudonosios upės delta kenčia nuo komunistinių dalinių plėšimų ir deginimų, tokie jų puolimai prieš Phatdiemo ir Cuichu vyskupijas būna sistematiškai atmušami vyskupo Le Huu Tu karinių pajėgų. Sudrumstuose Tolimuose Rytuose tos dvi vyskupijos laikomos dar paliginamai ramiai ir saugiai vietove.

TRUMPAI...

— Guatemaloje įvyko pirmasis tautinis eucharistinis kongresas. Ta proga šv. Tėvas pasakė per radiją Guatemalos katalikams kalbą.

Tik vienas tėvas McClear ten per metus apkrikštijo per 20.000 žmonių. Vienam kunigui tenka 30.000 tikinčiųjų.

— 1917 m. buvo pradėta beatifikacijos byla 1,315 kančinių, kurie tarp 1856 ir 1862 m. Tonkine pralėjo savo kraują už Kristų. 25 iš jų apvainikuoti altorių garbe ir iškilmingai paskelbti palaimintaisiais. Tarp jų yra 2 vyskupai ispanų kilmės, o visi kiti — vietiniai tonkiniečiai.

— Vienoj sušauktos katalikų jaunimo dienos nutarė kreipti ypatingą dėmesį į socialinę krašto politiką šeimų atžvilgiu, rūpintis, kad būtų pastatyta naujų namų, duoda ma besikūriantioms šeimoms paskolų, kovojama su žalinga įtaka per radiją, kinus etc.

— Vatikano žiniomis, Egipto archeologai Demanhuro apylinkėse. Nilo srity, paskutiniu metu atrado faraono Ramzio II šventyklą. Ramzis gyvenęs apie 1324-1253 m. prieš Kristų. Mokslininkai yra linkę manyti, kad rastoji šventykla buvo pastatyta izraelitų jų Egipto nelaisvės metu, kadangi, kaip žinoma, minimasis faraonas, prieš išleisdamas žydus iš Egipto, pirmą juos panaudojo didžiulių statybų darbams.

— 12 katalikų karo kapeilionų, šiuo metu dirbančių Korejos fronte, už ypatingą pasidarymą apdovanoti ypatingais žyminiais.

— Vengrijos sostinėje bolševikai uždarė visą eilę katalikų, aiškindami, kad iš vienuolių tarpo trūksta tinkamo ligoninėms personalo.

— Nors pastaraisiais laikais iš komunistų partijos buvo pašalinta per įvairius valymus arba patys pasitraukė apie 2 mil. buvusių partinių visose V. Europos šalyse, tačiau, nepaisant to, kai kuriuose kraštuose jų destruktivi veikla gana stipriai tebejaudinama. Todėl sirių pasiūlymu visos V. Europos valstybės nori tuo reikalu susaukti spe-

cialią konferenciją, kuri svarstys priemones, kaip organizuoti gintis nuo bolševizmo pavojaus ir subendrinti bent svarbiausias priemones.

— Amerikiečių telegramų agentūra skelbia, kad Europos fašistai šiomet šaukia Malmo mieste, Švedijoje, tarp tautinių fašistų suvažiavimą. Jame dalyvaus atstovai beveik iš visų Europos kraštų. Svarstys «praktinius klausimus».

— Londone pasibaigė Vakarų Europos socialistų konferencija, kurioje dalyvavo 21 krašto atstovai tarp jų ir iš Vokietijos. Ta konferencija, be kitų priėmė vieną būdingą rezoliuciją, būtent — ja raginama visais būdais priešintis, jog I-panija nebūtų įsileista nei į Atlanto pakta, nei į kurią kitą Sąjungą. Apie Tito betgi tylima.

— Amerikiečiai atsisakė įsileisti lenkų laivus prie pat savo krantinės, tai apie 3000 keleivių, daugiausia skandinavų, įsiregistravusių jais plaukti, gavo ieškoti kitų laivų, kuriems tos amerikiečių saugumo priemonės netaikomos.

— Vadinamieji seno amžiaus pensininkai Lietuvoje ir kituose sovietų kraštuose su lygintu su Sov. Sąjungos. Ten dirbusiai moteriai, betgi nepriklausiusiai prie partijos, pensijos per mėnesį mokama nuo 17,50 iki 73 rublių, tuo tarpu sovietų maršalo našlei pav. tokios Pensijos mokama nuo 3.000 iki 5.000 rublių. Tai koks tarp jų susidaro skirtumas! Tuo tarpu bolševikai šaukia, kad jie visais būdais rūpinasi varguomene. Iš tikro už tokią sumą neįmanoma nusipirkti net pačių būtiniausių reikmenų.

— Kas trukdo tarptautinius mokslininkus? Atsakymą duoda bolševikų akademikas A. Topciewas, kuris aiškina, kad dėl to esanti tik vienu amerikiečių kaltė, nes... JAV savo ir kapitalistinių kraštų mokslo žmonėms stengiasi nuslėpti visą tiesą apie Sovietų Sąjungą ir liaudies demokratijų kraštus. Prie tokio mūsų «atradimo» jokie komentara nereikalingi.

Mirga Marga...

New Yorko žurnalistas Jack Last parašė: «Vienintelis žymesnis pasikeitimas Europos veide po šio karo yra... didesni ūsai negu anksčiau!»

Tulas laikraščio komentaras šitaip apibūdina Višinskį: «Palaikydama visą savo laisvą laiką, kai nieko nevetuoja UNO konferencijose, pirkimui įvairių daiktų, kad juos vėliau nuvežus į Sovietų Sąjungą rusai galėtų išrasti.»

Vengrijos komunistinė vyriausybė įsakė orkestrams pristatyti cenzūrai visas savo turimas gaidas, kad iš jų tarpo būtų pašalinta visos «prieš liaudį nukreiptos». Bet čigonų orestrai groja be gaidų. Jiems tad buvo įsakyta, kad jie surašytų visą, ką «galvoj turi». Kartu jia buvo įspėti, jog laukia jų didelės bausmės, jei ne visą savo «galvos turinį» popieryje sužymės.

Kad gyvename atominį amžių, kas kart vis labiau galima pastebėti. Neseniai Švedijoje viena ūkininkų pora šventė 75 metų savo vedybinio gyvenimo sukaktuves. Bet kad tokiai sukaktūrai dar nebuvo ligi šiol pavadinimo «uranijaus vestuvėmis».

— Tamsta, mokėdamas tiek daug kalbų turėdamas savo žmoną išmokinti nors vieną iš jų.

— O mielas pone, jos viena kalba atstoja mano visas.

Viešbučio laukiamajam sėdi elegantiškas ponas. Netoliese į jį atkreipė dėmesį jauna našlė su penkių metų sūneliu.

Vaikas prieina prie nepažįstamojo ir klausia:

— Dėde, kaip vadini? Nepažįstamas pasako savo pavardę.

— Ar vedęs?
— Ne, mažyti.
— Ar ilgai liksi viešbutyje?
— Dvi savaites.

Berniukas atsisuka į savo motiną ir garsiai klausia:

— Mamyte, ką turiu dar jo paklausti?

Vienas «demokratinės» lenkijos žydėlis gyrėsi kitam:

— Mano visi vaikai labai geras vietas gavo prie dabartinės sovietų valdžios: Abromas — ligoninės direktorius, Sorė — valstybės prokurorė, Ickelis — miesto inžinierius, tik vienas Jankelis vargsta be darbo kapitalistinėje Amerikoje ir siunčia mums maisto paketus kas savaitę kad mes čia badu nenumirtumėm. Vargšas bedarbis Jankelis.

UŽSAKYKITE
"MŪSŲ LIETUVA"
SVO PRIETELIAMS

Baranauskas

Sudiev, Lietuva

Sudiev, Lietuva! man linksma buvo gyvent tavo šalėlėj,
Širdį man skaudžia, skaudžia ir gaudžia svetimojon, išvažiuojant.

Sudiev tėveliams, broliams, sesulėms —
nebe greit pasimatysim!
Sudiev Anykščiams, sudiev Utenai,
sudiev Lietuvos kalnams!

Kažin, ar grįšiu, maž ten supūsiu
žieminių gudų pusėj,
o ir sugrįžęs savo šalėlėn
ašarėlėms paplūsiu.

Maž rasiu vargus, nelaimės, bėdas,
maž nerasiu tėvėlių;
maž visa mano širdies patieka
bus ant šaltų kapėlių.

KVAILUTIS

Pasaka

Gyveno toksai žmogėnas, kuris turėjo tris sūnus. Du buvo išmintingi, gi trečiasis — nei šioks, nei toks. Vienu žodžiu lyg ir kvailutis. Tokiu vardu jį visi ir vadino.

Tėvas, jausdamas greit mirsiąs, pasišaukė pas save visus tris sūnus ir tarė: «Vai, keliai, mūsų ūkis nedidelis, tad eikit į mišką ir rinkit uogų. Kuris daugiau uogų surinks — tam ūkis atiteks.

Pagriebė broliai krepšius, nudūmė į mišką ir tik uogau

ja, skubina. Ogi Kvailutis nei rinko, nei skubino. Įlindo į krūmus, atsigulė ir užmigo.

Vakare, gudrieji broliai rodė tėvui pilnus krepšius uogų, gi Kvailutis tik uogomis išteptą liežuvį...

Perpyko žilaplaukis, gudriesiems padalino ūkį, o Kvailutiui tik seną ožkos kailį te davė.

Kada tėvas mirė, gudrieji ėmė tvarkytis savo ūkiuose, na o Kvailutis išdrožė į pasaulį.

Ėjo; ėjo pakol mišką ir nak tį sutiko. Pamiškėje rado trobą. Nedrįsdamas užėiti, sustojo ir žiūrė į matą: pro langą į vidų įlindo vagis. Vagiui įsmukus vidun, jis prislinko prie lango ir pamatė, kad vagis įlindo į spintą. Vos vagis spėjo spintoj pasislėpti, kai į kambarį įėjo ir pats šeimininkas.

Įsidrąsino ir užėjo pas šeimininką. Šeimininkas, Kvailutiui prašant, prizadėjo nak vynę ir vakarienę.

Bevakarieniaujant, už stalo besėdint, Kvailutis subrazdino ožkos kailį ir sako:

— Žinau, žinau, pasakysiu. Šeimininkas nieko nesuprato ir paklausė Kvailutiui su kuo jis kalbąs. Kvailutis parodė j ožkos kailį ir sako:

— Kailis, kurį aš turiu, sako, kad spintoje yra vagis.

Nors šeimininkas netikėjo, bet spintą atidarė. Ir iš tikrųjų ten rado vagį, barzdota ir baisiai ilgais pirštais.

Po to nuotykiu šeimininkas užsi puolė Kvailuti, kad jis parduotų jam tą kailį. Kvailutis užsi prašė tiek pinigų, kiek jį tą kailį tilps. Nors tai buvo ir brangoka, bet šeimininkas sutiko. Ožą nupirko.

Parėjo Kvailutis pas brolius ir šaukia: «BroLIAI, bro-

liai, duokit čia saiką!»

BroLIAI padėjo saiką. Gi Kvailutis jį tą saiką pinigėlius tik pila, pila. Nustebo broLIAI, apėmė juos pavydas ir nusprendė kvailutį užmušti.

Bet kad Kvailutis jų kalbą girdėjo, tai vietoj pats vakare guies į lovą, paguldė ten geldą pilnutėlę vandens.

Neužilgo atėjo broLIAI ir tai ko basliu į lovą. Kvailutis gi tuo tarpu stovi kampe ir žiūri kas čia bus. Na ir kirtol! Vanduo tik patiško! BroLIAI pamanė, kad tai Kvailutiui kraujas išsitaškė, jau taikėsi smukti į kamara, kur pinigai buvo sudėti, kaip štai pasirodė Kvailutis ir smarkiai nedorėlius sugėdino už taip negražų darbą.

Verkdami, kaukdami broLIAI puolė atsiprašyti Kvailuti ir jis, būdamas geraširdis, dovanavo.

Neilgai trukus apsirinko jis apylinkėj viena iš parduodamų ūkių, nusipirko jį už ožkos kailio pinigų ir laimingų laimingiausiai gyveno.

TINGINIŲ PANČIAI

Trys BroLIAI

Vienas žmogus turėjo tris sūnus, vieną už kitą tingesnius. Kartą jie visi gulėjo po vyšnia. Štai vienas jų sako: — Vai, tai gera būtų, jei kas skintų vyšlias ir mums į burną dėtų!

— O kitas jam atsako:

— Ne, kad vyšnios pačios mums į burną lėktų, tai gera būtų!

Trečias brolis klausė, klausė ir pagaliau prabilo.

— Broliukai, kaip jūs netin gite kalbėti?

Ir visi trys vėl užmigo.

Tinginiui neperanksti

— Koku laiku tu kelies vasarą?

— Kai tik pirmas saulės spindulys įeina pro mano langą.

— Ar tai ne per anksti?

— Ne, mano kambarys iš vakarų pusės.

— Gaila, kad negimiau prieš kokius tris šimtus metų.

— Kodel?

— Nebūtų reikėję tiek daug istorijos mokytis.

Tuo momentu Barkus ėmė tankų garažą. (40) Raudonarmiečių tankistų būrys buvo užklyptas jų bustinėje. Nei vienas nespėjo iššokti laukan. Kova vyko vyras prieš vyrą. Partizanai kovojo, tartum, tigrai. Jų kerštas buvo baisesnis už ugnį ir greitesnis už mirtį.

Po keleto minučių raudonųjų tankistų būrys buvo partizanų piaute išpiautas.

Žuvo keturi partizanai ir penki buvo sužeisti, kurie tolimesnėje kovoje nealėjo dalyvauti.

Barkus liepe juos nugalbinti pas Ramūną. Jis pats ir dar keli partizanai, kurie mokėjo valdyti tanką šoko į garažą. Buvo iš viso trys mažos tanketės ir vienas didysis TS tankas. Visi tankai buvo parengti žygiui. Didysis tankas Barkui buvo labai gerai žinomas. Jis su šios rūšies tanku nuo Maskvos iki Berlyno buvo nukeliavęs.

Sėdęs vairuotėn Barkus užvedė motorą ir įsitikinęs, kad viskas tvarkoje, liepe kitiems užimti vietas prie patrankos ir kulkosvaizčių. Barkus neveltui už tanko valdymą buvo apdovanotas aukščiausiais raudonosios armijos atžymėjimais. Tikrai jis buvo tikras tankų valdymo meisteris. Tankas jo rankų klausė, tartum, dresiruotas šuo.

Barkaus vedamas tankas pilnu greičiu prisartino prie kareivinių. Likusias tris tanketes partizanai apliejo benzinu ir susvilino garaže. Nepraėjus nei dešimčiai minučių, mikliai manevruojamo tanko kulkosvaizčių ir patrankos ugnis nutildė kareivinėse esančius. Iš ten jau niekas nebešaudė.

Lūšis įsakė mesti per langus ir duris į kareivines padegamąsias granatas.

Kareivinės paskendo liepsnos jūroje. Iš vidaus per liepsnas ėmė šokti laukan tie, kurie dar buvo pasislėpę užkampiuose.

Bet jų partizanai irgi nei vieno gyvo neėmė. Kareivinės nebuvo užimtos, bet išdegintos

kartu su visais jose buvusiais «striebokais» ir raudonarmiečiais.

Kada Barkus pakėlė tanko vožtuvą ir iškišęs galvą apsidairė aplinkui, prie jo pribėgo Lūšis.

— Barkau, dabar tu prie kalėjimo su tanku. Aš irgi ten su žmonėmis bėgsiu, — pasakė Lūšis.

Kalėjimą apsupę partizanai laukė Barkaus tanko atvykstant. Jie šaudė į sargybinių bokštelių ir į raštines langus.

Kalėjimo viduje buvo šimtai suimtųjų ir enkavedistų kuopa. Enkavedistai gynėsi atsisaudydami per langus ir iš sargybos bokštelių.

Be tanko pagalbos vienintėlis būdas paimti kalėjimą — reikėtu jis padegti. Tačiau partizanai šito padaryti negalėjo, nes jame buvo taip pat ir suimtieji.

Pagaliau skersgatvio kampe pasirodo Barkaus valdomas tankas. Geležinė pabaisa staugdama motorais ir girgždėdama vikšrais gatvės grindiniu prislenka prie kalėjimo geležinių durų.

Akimirksniu tankas pasisuka vietoje, išremia į geležinius vartus. Kalėjimo darys, tartum, kartoninis žaislas sutrata, sužvanga, ir kartu su išplėštais iš mūro geležiniais kabliais griūna į kalėjimo kiemą vidų. Geležinis robotas maudamos slenka toliau. Paskui jį įslenka ir partizanai. Tanko patrankos ir kulkosvaizčių ugnimi viena po kitos sūnaikinami sargybinių bokšteliai.

Kiemas užimtas. Tačiau per kalėjimo raštines langus ir iš koridoriaus langų, kur yra suimtųjų kameros, vis dar šaudė ten pasislėpę enkavedistai. Šaudyti į langus iš patrankos negalima — nukentės saviškiai, uždarytieji kameroje.

Raštines ir centrinio kalėjimo pastato durys, per kurias yra vienintėlis įėjimas į vidų, irgi geležinės. Jas reikia išgriauti, kad galima būtų įsiveržti vidun.

Barkus savo tankistams įsako:

— Šaudyti į mūrą į visus durų kampus.

Vienas, antras, trečias, ketvirtas sviedinio smūgis ir durys susuktos, suplėšytos — praėjimas laisvas.

— Pirmyn, neduokim jiems atsipeikėti, — riktelėja Lūšis, traukdamas granatą iš už diržo, ir metėsi pirmyn per išverstas duris. Paskui Lūšį seka Mykoliukas.

Koridoriaus gale sutratėjo automato šūviai. Lūšis iš pilno užsimojimo meta granatą. Jis pajuto krūtinėje deginantį skausmą, ir sunkiai susmunka prie sienos. Tuo momentu prišoko Mykoliukas ir dar du partizanai. Jie dar numeta vieną po kitos tris granatas. Pasigirsta granatų sprogiimai.

Partizanai įsiveržia kalėjimo vidun Enkavedistų likučiai susispečia sargybos bustinėje ir ten desperatiškai mėgina gintis, šaudydami per langus ir duris.

Keletas partizanų, enkavedistų kulipkų pašauti, krenta ant koridoriaus grindų ir daugiau nesikelia. Kiti pasitraukia atgal. Per kulipkų lietu prie sargybos bustinės per duris prisitarti negalima. Iš lauko pusės yra langas, bet uždengtas geležiniais grotais, o per jį enkavedistai irgi šaudė.

Barkus patraukia savo tanką nuo durų ir pastato prieš sargybos bustines langą.

— Kiek dar liko sviedinių? — klausia jis užpakalyje sėdinčio tankisto.

— Liko tik keturi!

— Šaudyti tiesiai į langą! — isako Barkus.

Dar dusliai nusikosti paskutinius keturis kartus tanko patranka ir vietoje lango matosi juoda, didelė skylė, iš kurios ėmė vėžtis kartūs dūmai. Iš ten jau niekas nebešaudė.

Kalėjimas buvo užimtas. Mieste vis dar vyksta įvairiose vietose netvarkingas šaudymas. Partizanai iš visur velka laukan atsakominguosius NKVD ir KP pareigūnus...

Tik atneštas į pertvarstymo punktą pas gydytoją Ramūną, Lūšis atgavo sąmonę.

Atmerkęs akis jis tartum, per miglas pamatė ties juo pasilenkusį, mylimą veidą. Tai buvo Gražina.

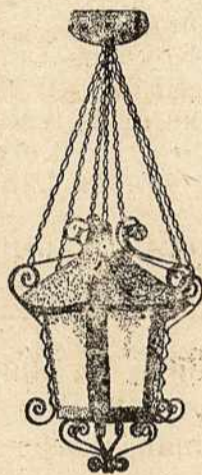
(Bus daugiau)

MARTINS & ŠIMKUS BAR e CAFÉ do POVO

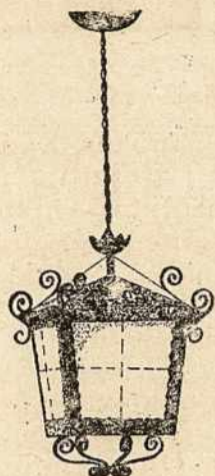
55 AVENIDA PAIS DE BARROS, 55

MEKANIKOS DIRBTUVÉ

Gaminami įvairiausių braižinių vitražai, vieliniai tinklai tinkavimui ir tvoroms, langų stiklų apsaugos, užtvaros, geležinės durys ir vartai, banguotos skardos durys pagal mėstą.

Gaminami žibintuvai įvairiausių tipų. Daromi įvairių dydžių gražtai žemei gręžti. Pardavimas grynais ir išsimokėtinai.

JONAS VARNAUSKAS & FILHOS

Telefonas (recados) 3-0710

Rua 12 N.º 39 — Vila Zelina
Avenida Zelina N.º 714 — (fundos)
Caixa Postal 4118 — São Paulo

Atelier de Modas

ALEXANDER BAGDONAS

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 275 — 7 AND. — SALA 73
TEL. 34-7482 — SÃO PAULO

Ar jau aplankei CASA SPRINDYS & CIA.

PRAÇA SÃO JOSÉ, 1 — S. PAULO — VILA ZELINA

Kur galima gauti pačių naujausių ir įvairiausių rūšių prekių. Čia gali pirkti batų, skrybėlių, elektros gaminių, statybos medžiagos, ir visko, kas reikalinga Jums ir Jūsų namams. Čia pirksi pigiau ir geresnės rūšies prekę. Didelis pasirinkimas radijo aparatų, radijo vitrolų. Čia taip pat yra radijo laboratorija įrengta pagal naujausius technikos reikalavimus, vedama prityrusių specialistų, atlieka visus taisymo ir reformavimo darbus. Prie pat autobuso Nr. 93 sustojimo vietos.

Foto-Studioja "BERNARDO"

IKURTA 1890 METAIS

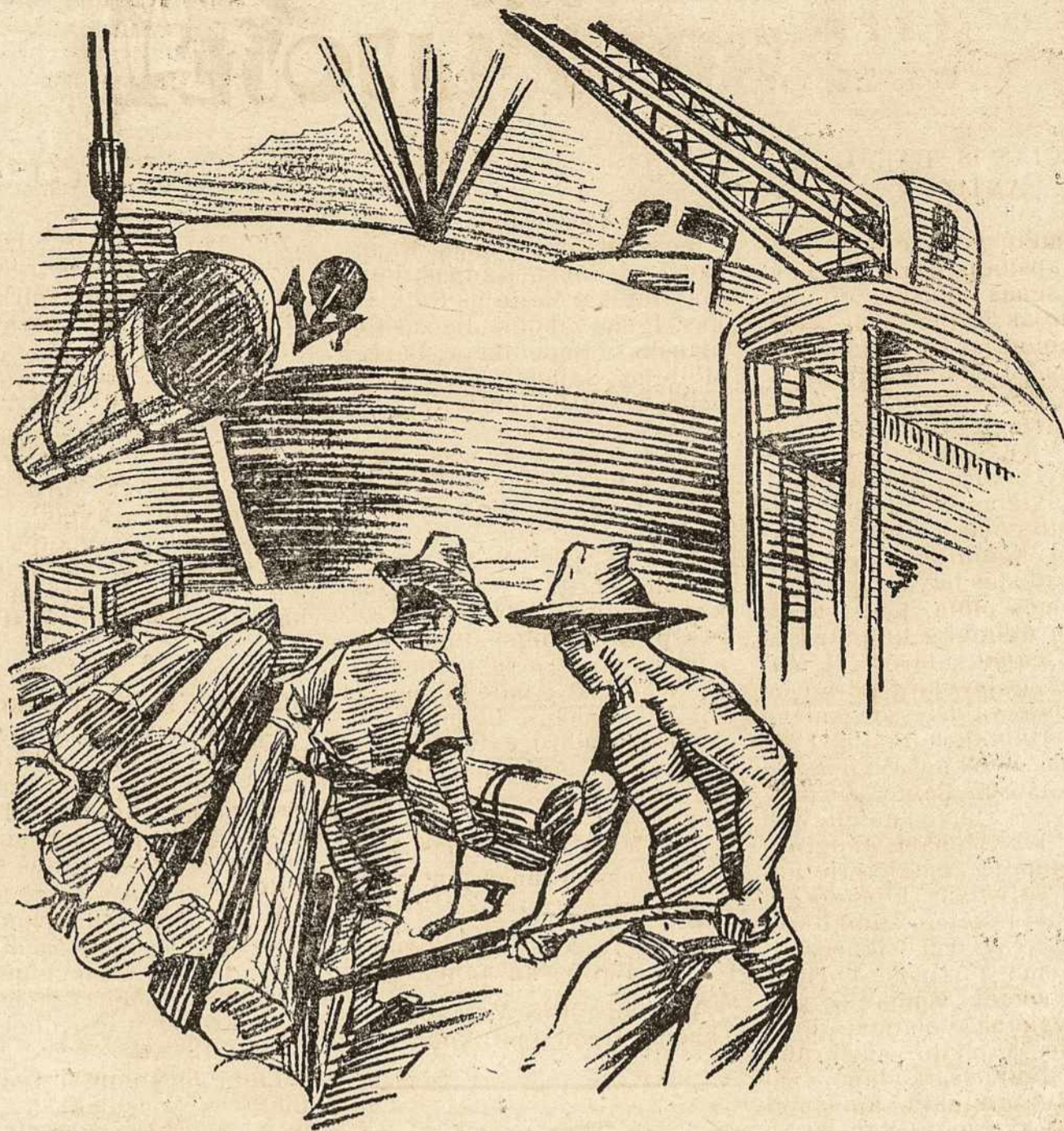
Išpildo meniškai įvairius foto darbus. Specialybė papildiniams tamsiuose tonuose ir sepiu, spalvinimai aliejiniais dažais ir pastele.

ARTHUR SCHMIDT

Priimami pakvietimai į namus — Senų portretų reprodukcijos
RUA SÃO CAETANO, 447 — TEL. 4-5576 — SÃO PAULO

ALIO! ALIO! Vila Anastacio! CASA KAROLIS STUOKA

Rua Martinho de Campos, 459. — Naujai Atsidarė
Visi bėga tekini
Jauni ir seni
Batus gaus visi
Kaina labai pigi!!!
Įvairių rūšių batai — vyrams, moterims ir vaikams — fabriko kainomis.
LIETUVIAMS NUOLAIDA!...

MADEIRAS DO BRASIL

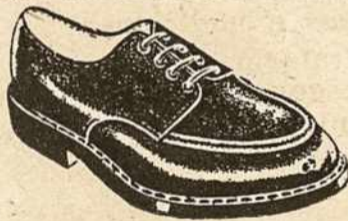
PERES & PRANAS LTDA.

IMPORTAÇÃO — EXPORTAÇÃO

Escritorio: - Av. Churchill, 94 — 11.º and. - sala 1110 — Rio de Janeiro
Fones: 52-0229 32-6265

Em Minas Gerais:

Peres & Ca. Ltda. — Leopoldina — R. Providencia, 71
Jother Peres de Resende — São Pedro dos Ferros
Amadeu Cesar Machado — Nanuque, Minas

CASAS SÃO JORGE

APRENGIA VYRUS NUO GALVOS IKI KOJU

Batai, skrybėlės, marškiniai, kaklaraiščiai, kojinės, lietsargiai,
Taip pat batukai moterims ir vaikams.
Viskas geriausios rūšies, patvaru, gražu ir pigu.

IS FABRIKO TIESIAI VARTOTOJUI.

INDUSTRIA E COMERCIO DE CALÇADOS MATELIONIUS LTDA.

KRAUTUVĖS:

Rua São Caetano, 526
Rua São Caetano, 510

FABRIKAS IR RASTINĖ:

Rua Javaés 719
São Paulo

VIENTELIAI ATSTOVAI
GARSIOJO VANDENS
LINDOYA

ALAUS VARYKLOS COLUMBIA S/A.
GAMINIŲ PLATINTOJAI

IRMĖOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas, kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

RUA DINO BUENO, 795 a 835 Caixa Postal 3967
TELEFONES: 51-4019 e 51-2223 S A O P A U L O

Lietuviai BRAZILIJOSJE

SVEČIAS IŠ BARÃO DE ANTONINA.

Šių metų gegužės mėn. 18 dieną apsilankė mūsų redakcijoje senas «Mūsų Lietuvos» skaitytojas iš Barão de Antonina kolonijos Jurgis Maciulevičius. J. Maciulevičius atvyko į Braziliją 1929 metais, iš pradžių gyveno arti São Paulo Vila Silvania, kur turėjo savo šakara. Tuo laiku J. Maciulevičius kartu su kitais buvo steigėjas ir iniciatorius lietuvių kolonijos «Grūdas», kurios tikslas buvo įsigyti bendrą žemės plotą, kad įsteigti lietuvių ūkininkų koloniją, kad šie planai subirėjo, J. Maciulevičius išvyko į Barão de Antonina į valdžios organizavo jam ūkininkų koloniją. Į šią koloniją išvyko 38 lietuvių šeimos iš São Paulo. Ūrimosi sąlygos buvo nelengvos, kaip ir kiekvienam emigrantui svetimose žemėse prie neįprastų sąlygų ir klimato. Iš 38 lietuvių šeimų teliko tik mažuma. Dabargi įsikūrusieji savistoviuose ūkiuose, kuriuos laikui bėgant išmokėjo valdžiai, gyvena neblogai, nors didesnio kapitalo susikrauti nėra galimybės, kadangi žemės ūkio produktu kainos ūkininkams yra gana žemos. Savo ūkyje J. Maciulevičius augina vata, veda kiauliu ir galvijų ūkį, užsiima bitininkyste (gamina vašką).

J. Maciulevičius yra didelis lietuviškos spaudos mylėtojas ir užsisako visus Brazilijos lietuvių laikraščius. Skaito «Mūsų Lietuvą» nuo pat pirmojo numerio. Tik nusiskundė, kad niekas neaplanke lietuvių ūkininkų iš São Paulo ypač norėtų, kad atvyktų lietuvis kunigas, kadangi mūsų tautiečiai norėtų, kad jų vaikus pakrykštytų lietuvis kunigas, o tokių dar nepakrykštų tytu priaugančių vaikų jau esa ne vienas.

J. Maciulevičius praleido keletą malonių valandėlių pasikalbėdamas su «M. L.» bendradarbiais. Mes linkime apsilankinti svečiui geros kloties jo gyvenime ir tvirtos vaivos toliau tęsti susipratusių lietuvių gyvenimą.

REIKIA BALDŲ? KREIPKIS Į TAUTIEČIO

J. L. Galinskas Ltda.

AV. DR. GIACAGLINI, 71-C
V. ALPINA.

BALDŲ SANDĖLIS

(Tęsinys iš 21 Nr.)

Po Cr.\$50,00 Jonas Silickas Vincas Banys, Jonas Kamauskas, Jonas Kaupas, Povilas Joteika, Motiejus Kalinauskas, Ignas Zibolis, Juozas Černiauskas, Benediktas Barčys Motiejus Sajūnas.

Po Cr.\$40,00 Jonas Perednis Juozas Švegžda.

Po Cr.\$30,00 Juozas Sukonis, Kazys Tijūnėlis.

Po Cr.\$25,00 Jurgis Malinauskas.

Po Cr.\$20,00: N. N. Juozas Verbickas, A. K. V. Putvinskas, Kazimieras Valiulis, Kazys pavardė neįskaitoma, Jonas pavardė neįskaitoma, N. N., V. Konst. Amilevičius, Petras Rutkauskas, Leonidas N., Andrius Ambrozevičius, Ignas Šlabinskas, Ant. Masiulis, X. Y., Ant. Meidus, Vl. Kazlauskas.

Po Cr.\$10,00: Adomas, N. N. M., Vincas Šerėnas, Ant. Šiaučiulis, V. Abraitis, Z. Bačulis.

Visiems aukotojams tariame lietuvišką ačiū

Vyrų Brolijos Valdyba ir šventės rengimo komisija.

Paieškojimai.

Paieško Vincas Nanartonis, Motiejaus Nanartonio kilusio iš Gudenos kaimo. Trakų apskr., paskutiniu metu gyveno Amerikoje, Chicago Illinois.

Julius Endriuška, gyvenantis Argentinoje, Mendozo mieste, 9 de Julio 2702, paieško Alberto Stočkaus ir jo žmonos Onos Klimavičienės.

Liuda Matelionienė gyvenanti São Paulyje, Rua da Graça 415, ieško Bronės Kymantienės gyvenančios Brazilijoje.

Jurgis Matikonis paieško savo dėdės Vincento Matikonio gyvenusio Š. Amerikoje 606 Camden ave., Burlington N. J., ir prieš kiek laiko atvykusio Brazilijon ir galimai apsigyvenusio São Paulyje. Dėdės arba apie jį žinančių prašau pranešti šiuo adresu: Snr. Jurgis Matikonis, Caixa Postal 74. Cambará, Vila Aurora - Est. do Paraná.

J. F. Pačinskas gyvenantis Amerikoje 54 Tenney st ieško savo brolio V. Pačinsko, gyvenančio São Paulo mieste, ar apylinkėse.

PIRKO ŪKĮ

Jonas Deveikis, laikantis pensoną praça Liberdade 155 šiomis dienomis užpirko ūkį 22 alkierių Boa Esperança do Sul apylinkėje. Žemė yra pirmos rūšies tinkanti įvairioms ūkio šakoms.

Ten pat kaimynystėje prieš keletą metų yra pirkęs ūkį ir Jonas Paukštys, kuris jau yra gražiai sutvarkytas. Turintiems daugiau sutaupų patartina įsigyti judomą ar nejudomą turtą, nes nenumatoma, kad kainų kilimas sustotų.

— Gegužės mėn. 23 d. estų, latvių ir lietuvių kolonijų atstovai tarėsi gėdulo dienos minėjimo reikalu. Pasitarime paaikškėjo, kad teatro municipal galima gauti tik 24 d. birželio. Prieš piet ar po piet, paaikškės šios savaitės pabaigoje.

Buvo pageidauta, kad ruošiamas minėjimas, patogumo dėlei būtų ruošiamas po piet. Bet teatro negavus po piet bus daroma prieš pietus, nuo 10 ligi 12 val.

Lietuvių koloniją atstovavo Lietuvos konsulas São Pauly p. A. Polišaitis, kun. P. Ragažinskas, K. Ambrazevičius, M. Dantas, St. Vancevičius, A. Žibas.

Estai mėninėje daly yra nu matę pastatyti montazą, su atitinkamomis dekoracijomis ir tautiniais kostiumais, iš savo tautinio epō. Montazė dalyvaus ir estų choras. Latviai pasirodys su savo solistais ir dviem luteronų ir baptistų choralais. Iš lietuvių pusės dalyvaus Bendruomenės choras ir solistai. Smulki programa bus paskelbta vėliau.

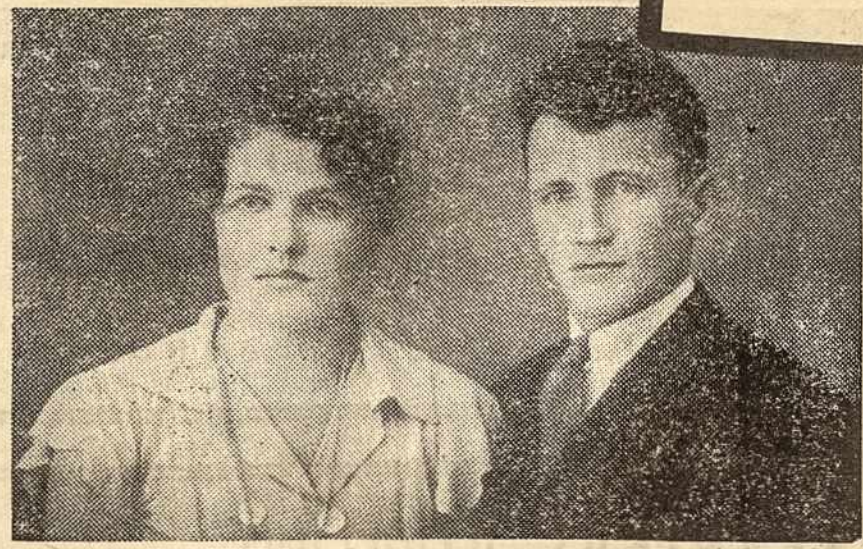
PARDUODAMA KRAUTUVĖ

(Secos e molhados)

Vila Oratorio, Aveida A Nr. 1180, geromis sąlygomis. Smulkesnių informacijų galima gauti vietoje.

SKUBIAI PARSIDUODA ŪKIS (Sitio)

102 000 m² 4 klm. nuo stoties Franco da Rocho. 2 namai, 17 000 eukaliptų, vaismedžiai ir k. Puiki vieta vištų ūkiui. Įmokėjimas 50%. Teirautis R. Venda Nova, 75 Vila Zelina.

Juozas ir Viktorija Kazlauskai «M. L.» garbės prenumeratoriai.

Juozas Kazlauskas gimė Anykščių valsčiuje, Elmininkų km. Į Braziliją atvyko 1927 m. kovo 19 d. Atvyko su tėvais ir broliais Antanu (jau miręs), Balu ir Jonu. Pradžioje apsigyveno fazendoje Cachoeira, Franca apylinkėje. Ten išdirbo du metus. Atvykęs į São Paulo dirbo kaip batsiuvis pas Matelionius 1137 m. Casa Verde gatvėje Urbano Dante įsigijo krautuvę. Dabar gyvena ir turi krautuvę Inhauma 140.

Viktorija Kazlauskienė-Pumputytė, gimusi Rokiškio apskr. Kriaunų valsč., Barbariškių vienk. emy. Brazilijon atvyko, kartu su tėvais, broliu Petru (jau miręs) ir sesutėmis Apolonia, Ona, Anele. Pradžioje apsigyveno fazendoje. Po ketverių metų persikėlė į São Paulo. Kazlauskai šeimos židinį sukūrė 1932 m.

Kazlauskai yra nuoširdus spaudos ir bendrai kultūrinių reikalų rėmėjai.

— Vyrų Brolijos susirinkimas šaukiamas birželio mėn. 3 d. 3 val. po piet mokyklos patalpose Pageidautina, kad ir iš tolimesnių apylinkių vyrai atvyktų.

butis, P. Pavilonis, St. Butrimas, V. Banys, J. Masys, F. Jakutis, J. Malinauskas.

— Gegužės m. 27 d. 4 val. šaukiamas Maldos Apaštaltvimo susirinkimas.

— Šiais metais vyrų Brolijos valdybon išrinkti: P. Nar-

VAKARAS

Lietuvių Sąjunga Brazilijoje š m. birželio mėn. 9 d., rua Lituania 67, rengia šeimyninį VAKARĄ su koncertine dalimi, vaidinimu, loterija ir šokiais. Dalivaus mūsų Gerb. Solistai, bus pastatyta dvi trumpos komedijos:

1. MOTERS KERŠTAS
2. IŠSVAJOTA SEKRETORE

Pradžia 20 val. Po vaidinimo šokiai iki 4 val. ryto griežiant A. Golskio orkestrui.

Norint turėti atskirą staliuką, reikia iš anksto užsisakyti.

Pakvietimai gaunami pas ISB narius.

Vakaro Rengimo Komisija.

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių krautuvė tik tai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

AVENIDA DR. GIACAGLINI, 34-C

Vila Alpinoje, arti autobuso stoties.

Čia gausi geresnę medžiagą ir pigiau mokėsi

IRMAOS

ESCRITORIO VILAZELINA

BAUZYS

AVENIDA ZELINA, 749 — VILA ZELINA — S. PAULO

Aberturas de firmas
Encerramentos de firmas
Transferencias de firmas
Contratos na Junta Comercial
Distratos na Junta Comercial
Escritas Fiscais
Escritas Comerciais

Contratos de locação
Cartas de Fiança
Fequerimentos
Balanças
Alvarás diversos
Seguros de Fogo e acidentes

HORÁRIO das 8 às 19 horas.

FOTO

PRINCEZA

AVENIDA ALVARO RAMOS, 1160 — SÃO PAULO

(Prieš pak. sustojimo vietas autobuso 33 Quarta parada)

Savininkas VLADAS POCIUS

Įvairaus didumo padidinti portretai — spalvuoti! Foto ant porcelano, antkapiams. Meniškos, gražios foto nuotraukos! Greitas ir sąžiningas darbas!

Lietuviams pigiausias kainos!

PINIGŲ UŽ «MŪSŲ LIETUVOS» PRENUMERATA PRAŠOME

KREIPTIS: - KAZIMIERAS MILIAUSKAS CAIXA POSTAL 371

siusti ir visais kitais Administraciniais reikalais